

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

ЩОДО ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ВІДПОЧИНКУ ДІТЕЙ

Одним з пріоритетних напрямів державної політики щодо захисту прав громадян є оздоровлення та відпочинок дітей.

Законодавство у сфері оздоровлення та відпочинку дітей складається з Конституції України, Сімейного кодексу України, законів України «Про охорону дитинства», «Про позашкільну освіту» та інших нормативно-правових актів.

З метою удосконалення нормативної бази щодо забезпечення реалізації прав дітей на повноцінний відпочинок та оздоровлення був прийнятий Закон України «Про оздоровлення та відпочинок дітей» (2008) [3]. Ним було визначено основні принципи та напрями державної політики у сфері оздоровлення та відпочинку.

Комплекс соціальних норм та нормативів у сфері оздоровлення та відпочинку було визначено документом «Державний соціальний стандарт оздоровлення та відпочинку дітей» (2009) [1]. Основні положення документа, в основу яких були покладені чинні нормативи, визначили вимоги до матеріально-технічного забезпечення закладів, розміщення та перебування дітей на території, у будинках та приміщеннях, порядок організації харчування, пожежної безпеки та штатні нормативи.

У третьому розділі документа подано перелік, зміст та обсяги послуг з оздоровлення та відпочинку дітей. У ньому зазначено перелік базових послуг та послуг з організації виховної діяльності та дозвілля, з організації фізкультурно-спортивної діяльності. Також стандартами визначено перелік видів медичного обслуговування та психологічних послуг. Організація навчального процесу повинна здійснюватися згідно державних стандартів освіти. Документам визначено інформаційні послуги, які мають право отримувати батьки та діти.

Акцентовано увагу на забезпеченні повної безпеки для життя та здоров'я дітей [1].

Впровадження Закону України «Про оздоровлення та відпочинок дітей» та «Державного соціального стандарту оздоровлення та відпочинку дітей» дало можливість закладам оздоровлення та відпочинку працювати в єдиному правовому полі, що значно покращило надання послуг.

Питання формування та забезпечення надання якісних послуг постійно перебуває під контролем держави, про що свідчать постійні зміни, які знаходять вияв на законодавчому рівні. Зокрема, у червні 2017 р. було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо організації та оздоровлення дітей та збереження мережі дитячих оздоровчих закладів» [2].

Відповідно до Закону мережа дитячих закладів оздоровлення та відпочинку розглядається як сукупність дитячих закладів оздоровлення та відпочинку (працюючих та непрацюючих) незалежно від форм власності, типу та підпорядкування [2].

Нестабільна соціально-економічна ситуація в Україні та проведення антитерористичної операції зумовили збільшення кількості дітей, які потребують соціального захисту та підтримки з боку держави. У зв'язку з цим у законодавстві було визначено категорії дітей, які мають першочергове право на оздоровлення та відпочинок за кошти держави. До них належать діти-сироти, діти, позбавленні батьківського піклування, діти осіб, визнаних учасниками бойових дій, діти, які зареєстровані як внутрішньо переміщені особи, діти, які перебувають в складних життєвих обставинах, діти з інвалідністю. До осіб, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки, належать також діти працівників агропромислового комплексу та соціальної сфери села, а також талановиті та обдаровані діти, які вибороли перемоги на фестивалях, конкурсах або є учасниками творчих колективів.

Відповідно до нової редакції закону місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування отримали право виділяти кошти з місцевих

бюджетів на оздоровлення дітей з числа соціально незахищених. Співфінансування, яке передбачає залучення державних котів та коштів місцевих бюджетів, створює можливості для оздоровлення більшої кількості дітей.

Положення закону націлені також на збереження мережі дитячих закладів оздоровлення та відпочинку. Введення таких понять як «майнові об'єкти оздоровлення та відпочинку» та електронної бази даних «Державний реєстр майнових об'єктів оздоровлення та відпочинку» має унеможливити зміну профілю, передачу під заставу, закриття закладів оздоровлення та відпочинку.

Законом відповідальність за якість послуг та збереження життя та здоров'я дітей покладається на керівника дитячого закладу оздоровлення та відпочинку. Працювати в закладі мають право педагогічні та медичні працівники, які пройшли спеціальну курсову підготовку та були атестовані.

Прийняті закони сприяють правовому врегулюванню всіх питань щодо відновлення та поліпшення фізичного та психічного здоров'я дітей, організації їх змістового дозвілля.

Аналіз законодавчих документів дає підстави зробити висновок, що їх основні положення спрямовані на:

- збереження та розвиток мережі закладів оздоровлення та відпочинку;
- на неможливість їх перепрофілювання, ліквідацію, передачу під заставу, використання не за призначенням;
- підготовку кваліфікованих кадрів для здійснення заходів з оздоровлення та відпочинку;
- охопленість більшої кількості дітей за рахунок залучення коштів державного та місцевих бюджетів.

Список використаних джерел

1. Державний соціальний стандарт оздоровлення та відпочинку дітей : 13.08.2009 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0854-09>

2. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо організації та оздоровлення дітей та збереження мережі дитячих оздоровчих закладів» (6 червня 2017) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : ukrinform.ua

3. Закон України «Про оздоровлення та відпочинок дітей» : редакція від 09.07.2017 р. [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 2008. – № 45 – Режим доступу : zakon2.rada.gov.ua.